

Datum

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-1447

Yttrande

Till

Havs- och
vattenmyndigheten

**Remiss om ändrade föreskrifter för havsmiljön,
HVMFS 2012:18 gällande miljökvalitetsnormer
KN2024/02249**

Sammanfattning

Malmö stad anser att förslaget från Havs- och vattenmyndigheten i stort är välgrundat och syftar till att stärka skyddet av havsmiljön. Malmö stad har identifierat några viktiga aspekter som bör förtydligas för att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av de föreslagna normerna, särskilt i förhållande till kustnära områden och urbana utvecklingsbehov. Malmö stad uppmuntrar Havs- och vattenmyndigheten att integrera dessa synpunkter för att möjliggöra en hållbar och effektiv implementering av de reviderade föreskrifterna och ser fram emot fortsatt dialog.

Yttrande

Malmö stad ställer sig positiv till Havs- och vattenmyndighetens ambition att stärka miljökvalitetsnormerna för Nordsjön och Östersjön genom revideringar av HVMFS 2012:18. Förslaget markerar en viktig utveckling mot en bättre marin miljö, vilket Malmö stad välkomnar. Samtidigt identifieras ett antal viktiga aspekter som behöver förtydligas för att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av de föreslagna normerna, särskilt i förhållande till kustnära områden och urbana utvecklingsbehov. Malmö stad ser också en risk att ett utökande av antalet miljökvalitetsnormer kan leda till mer komplicerade och utdragna tillståndprocesser framöver och en ökad efterfrågan från verksamhetsutövare om beviljande av undantag från normerna.

Malmö stad understryker att det är viktigt att säkerställa att föreskrifterna är i linje med EU-ramdirektivet. Det är också angeläget att Havs- och vattenmyndigheten tydliggör för vattenmyndigheterna hur olika ytvattenförekomsters geografiska enhet och härkomst och tillkomst ska klassas så att ytvattenförekomster vars funktion främst avser urban- och hamnverksamhet fortsatt klassas som konstgjort vatten. Då en närmare samverkan med kommunerna efterfrågas behöver även vattenmyndigheterna uppmärksammas på behovet av dialog med kommunerna. Utöver att inhämta underlag från SMHI behöver Vattenmyndigheten även ha en dialog med berörda kommuner.

Nedan utvecklas Malmö stads synpunkter på de mest centrala delarna av förslaget.

Ändringar i miljö kvalitetsnormer för havsbotten (D.1 och D.4)

Malmö stad uppskattar att Havs- och vattenmyndigheten vidtar åtgärder för att skydda bentiska livsmiljöer genom revideringar av D.1 och införandet av D.4. Dessa förändringar är särskilt relevanta med tanke på de ökade påfrestningarna på havsmiljön från mänsklig aktivitet. Den nya normen D.4 är en värdefull åtgärd för att begränsa fysisk påverkan på havsbotten, exempelvis från muddring och bottenpåverkan vid sjöfart och annan verksamhet.

Det är dock av stor betydelse att D.4 inte ska tillämpas i kustvatten, vilket tydliggörs i §8 i föreskrifterna. Malmö stad vill framhålla att undantaget är avgörande för att möjliggöra nödvändiga klimatanpassningsåtgärder, såsom kustskydd, strandfodringar och utfyllnader. Dessa åtgärder är centrala för att skydda staden och dess invånare mot konsekvenserna av stigande havsnivåer och översvämningar. Genom att balansera miljömål och samhällsbehov skapar föreskrifterna förutsättningar för en hållbar utveckling i kustnära områden.

Normer för undervattensljud (E.2, E.3 och E.4)

De nya normerna för undervattensljud är en viktig åtgärd för att skydda marina däggdjur och andra känsliga arter från störningar. Malmö stad ser fördelarna med införandet av normerna för impulsivt ljud (E.3) och kontinuerligt ljud (E.4) men anser samtidigt att tillämpningen av dessa normer kan få betydande konsekvenser för samhällsviktiga verksamheter, såsom havsbaserad vindkraft, sjöfart och stora infrastrukturprojekt. Skånes energiförsörjning är starkt beroende av utbyggnaden av vindkraft i Öresund och närliggande havsområden, vilket riskerar att försvåras av strikta tillämpningar av normerna. Även projekt som Öresundsmetron kan påverkas negativt om normerna inte tar tillräcklig hänsyn till samhällsintressen.

Malmö stad betonar vikten av att normerna i E.3 och E.4 undantas från tillämpning i kustvatten, vilket framgår av §8. Ett sådant undantag är avgörande för att möjliggöra fortsatt utveckling av energiproduktion och infrastruktur utan att miljöpåverkan i kustvatten överdrivet begränsar utvecklingspotentialen.

Normer för marint skräp (E.5 och E.6)

Malmö stad stödjer förslaget att dela upp normen för marint skräp i två separata normer, E.5 för Västerhavet och E.6 för Östersjön. Genom en sådan uppdelning möjliggörs en mer riktad resursanvändning, där särskilda åtgärder kan fokuseras på Västerhavet, som är mer drabbat av marint skräp. Malmö stad ser detta som en effektiv och välgrundad förändring som kan bidra till att stärka havsmiljön både lokalt och regionalt.

Att minska mängden marint skräp är särskilt viktigt i kustnära städer som Malmö, där skräpet inte bara påverkar miljön negativt utan också påverkar den rekreativa användningen av kust- och strandområden. Genom denna förändring kan också negativa konsekvenser av mikroplaster och annat skräp som ackumuleras i havet reduceras, vilket är en förutsättning för en renare och mer hållbar havsmiljö.

Målkonflikter och samhällsutveckling

En central fråga i remissen är hanteringen av målkonflikter mellan miljöskydd och samhällsintressen. Malmö stad anser att föreskrifterna behöver förtydliga hur undantag kan medges för verksamheter som är nödvändiga för klimatanpassning och urban utveckling. Detta gäller särskilt i kustnära områden där behovet av att bygga bostäder, infrastruktur och kustskydd kan komma i konflikt med strikt tillämpning av miljö kvalitetsnormerna.

Malmö stad vill särskilt hänvisa till betänkandet ”En enklare hantering av vatten i planering och byggande”, som lyfter fram behovet av mindre stränga normer i vissa fall där samhällsekonomiska eller miljömässiga behov motiverar det. Ett tydligt regelverk för undantag minskar osäkerheter i planeringsprocesser och säkerställer att tillståndsprocesser inte förlängs i onödan.

Långsiktig hållbarhet och tillämpning

Malmö stad ser positivt på att de föreslagna normerna syftar till att säkerställa långsiktig hållbarhet i Nordsjön och Östersjön. För att normerna ska få avsedd effekt är det dock nödvändigt med tydlig vägledning kring hur de ska implementeras i praktiken. Detta gäller särskilt i områden där samhällsutveckling och klimatanpassning är prioriterade mål.

Malmö stad framhåller vikten av att myndigheten arbetar för att säkerställa en balans mellan skydd av marina ekosystem och möjligheten att utveckla samhällsviktig infrastruktur, särskilt i kustnära storstäder som Malmö. Genom ett nära samarbete mellan olika aktörer kan miljömål och samhällsbehov integreras på ett sätt som stärker både miljön och samhällsutvecklingen.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Agnes Wemme

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]